

NOTITIE

Onderwerp: Vormvrije m.e.r.-beoordeling herontwikkeling locatie Elisabethstraat Hengelo
Auteur: Sander Slijkhuis
Datum: 24 november 2018

1. INLEIDING

Plegt Vos en Bemog projectontwikkeling hebben het initiatief genomen om op de locatie aan de Elisabethstraat woningen te ontwikkelen. De woningen die op de locatie stonden zijn al enige tijd geleden gesloopt.

Het plangebied is circa 7,5 hectare groot. Voorheen waren op de locatie enkele naoorlogse portiekflats en grondgebonden woningen gelegen. Deze woningen en portiekflats waren echter verouderd en voldeden niet meer aan de huidige eisen. Om deze reden is deze bebouwing gesloopt. Momenteel is de locatie geheel braakliggend en kan de locatie worden herontwikkeld met vooral woningbouw. Het streven is een zo groot mogelijk aantal woningen terug te bouwen, waarbij de ruimtelijke kwaliteit minstens zo belangrijk is als het aantal woningen. Tussen woningen aan de Elisabethstraat en de Andreastraat worden los geschakelde woningen gepositioneerd. Hetzelfde gebeurt tussen Elisabethstraat en Berendinastraat. In totaal zullen er 40 grondgebonden woningen worden gerealiseerd. Als voortzetting op de grote appartementen volumes wordt er tussen de losgeschakelde woningen een appartementencomplex met 22 appartementen gerealiseerd. Dit zorgt voor de verbindende factor tussen de woningen en appartementen in het landschap. Het totaal aantal woningen binnen het plangebied zal ten opzichte van de huidige planologische situatie met 25 afnemen.

De voorgenomen ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan Wilderinkshoek. Een herziening van het bestemmingsplan is noodzakelijk. Vanuit het ruimtelijke spoor is een vormvrije toets aan het Besluit Milieueffectrapportage noodzakelijk. Voorliggende notitie voorziet hierin.

Eerst wordt een nadere toelichting op de M.e.r.-beoordeling gegeven.

M.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in de integrale ruimtelijke afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

Passende beoordeling

Bij het opstellen van een bestemmingsplan beziet de gemeenteraad in de zogenoemde 'voortoets' of een passende beoordeling van dat plan moet worden gemaakt. Dit is het geval indien de waarschijnlijkheid of het risico bestaat dat het plan – al dan niet in combinatie met andere plannen of projecten – significante gevolgen heeft voor één of meerdere Natura 2000-gebieden. Dat risico bestaat volgens het Hof van Justitie van de Europese Unie, wanneer deze gevolgen op grond van objectieve gegevens niet op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Een uitzondering op de verplichting om een passende beoordeling op te stellen is neergelegd in artikel 2.8, lid 1 Wnb. Ingeval het plan een herhaling of voortzetting is van een plan of project waarvoor reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, kan ingevolge dat artikel lid een nieuwe passende beoordeling achterwege blijven, voor zover deze redelijkerwijs geen nieuwe gegevens of inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen ervan. De plan-m.e.r. die voor bestemmingsplannen is gekoppeld aan het opstellen van een passende beoordeling is in deze situatie ook niet nodig. Feitelijk is er dan al een – nog steeds actuele – passende beoordeling aanwezig, die aantoont dat schadelijke effecten als gevolg van het plan zijn uitgesloten.

Significantie

Bij de voortoets draait het om de vraag of sprake kan zijn van significante gevolgen. De significantie van de gevolgen voor een gebied van een plan wordt afgezet tegen de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Deze zijn neergelegd in het aanwijzingsbesluit en zijn uitgewerkt in het beheerplan voor dat gebied. Wanneer een plan gevolgen heeft voor het gebied, maar de instandhoudingsdoelstellingen daarvan niet in gevaar brengt, zijn significante gevolgen uitgesloten. Omgekeerd moet een plan dat de instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken gebied in gevaar dreigt te brengen, noodzakelijkerwijs worden beschouwd als een plan dat significante gevolgen kan hebben. De significantie van de gevolgen moet met name worden beoordeeld in het licht van de specifieke milieukeurmerken en omstandigheden van het gebied waarop het plan betrekking heeft.

In hoeverre stikstofdepositie voor significante gevolgen op Natura 2000-gebieden kan zorgen, wordt bepaald door te bezien of de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt tot een toename van de depositie leiden. Van plannen, die ten opzichte van de feitelijke situatie op het referentiemoment geen toename van de stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats waarvan de kritische depositiewaarde (KDW) wordt overschreden, zijn significante gevolgen met zekerheid uit te sluiten. In dit geval hoeft geen passende beoordeling te worden opgesteld. Als uit de voortoets blijkt dat de realisatie van de in het plan opgenomen ontwikkelingsmogelijkheden wel leidt tot een toename van stikstofdepositie op één of meer in het kader van Natura 2000 beschermde stikstofgevoelige habitats waarvan de KDW al wordt overschreden of door de toename van de stikstofdepositie kan worden overschreden, moet de gemeenteraad wel een passende beoordeling opstellen. In een passende beoordeling kan als maatregel en onder voorwaarden externe saldering worden toegepast.

Zoals uit hoofdstuk 3 van deze notitie blijkt heeft de voorgenomen ontwikkeling geen dusdanige milieugevolgen die het opstellen van een passende beoordeling noodzakelijk maken. Van een directe m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm is in voorliggend geval dan ook geen sprake.

Besluit milieueffectrapportage (Besluit MER)

Op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer moet bij initiatieven voor (het wijzigen van) bepaalde activiteiten worden beoordeeld of er sprake is van milieueffecten. In gevallen dat een besluit of plan betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de C- of D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit MER) moet bepaald worden welke procedure doorlopen moet worden om mogelijke milieueffecten te beoordelen.

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

De voorgenomen herontwikkeling naar in totaal 62 woningen (40 grondgebonden/22 appartementen) is niet als activiteit opgenomen in de C-lijst van het Besluit MER. In de D-lijst de volgende activiteit opgenomen: *'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'*. De herstructurering is, vanwege het feit dat de lijst niet-limitatief is, in beginsel aan te merken als een stedelijk ontwikkelingsproject, waardoor toetsing aan de drempelwaarden dient plaats te vinden. De drempelwaarden zijn ten aanzien van de hiervoor genoemde activiteit als volgt:

1. *een oppervlakte van 100 hectare of meer,*
2. *een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of*
3. *een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.*

In voorliggend geval is geen sprake van het realiseren van een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen. Desalniettemin dient, gelet op de aard en omvang van het project, wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Voorliggende oplegnotitie voorziet hierin. De notitie zal als bijlage onderdeel gaan uitmaken van het bestemmingsplan.

Inhoud en doel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inhoudelijk gaat de vormvrije m.e.r.-beoordeling in op de *mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu* als gevolg van het initiatief. Deze belangrijke nadelige gevolgen worden beoordeeld aan de hand van de selectiecriteria opgesomd in Bijlage III van de EEG-richtlijn Milieueffectbeoordeling, die drie hoofdthema's noemt met bijbehorende subcriteria. Hierna is de Selectiecriteria Europese richtlijn opgenomen.

Selectiecriteria Europese richtlijn

1. Kenmerken van de activiteiten

Bij activiteiten met mogelijke significante negatieve milieueffecten moeten de volgende aspecten in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project/de activiteit;
- de cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën.

2. Plaats van de activiteiten

De locatie van een project/activiteit bepaalt mede de impact van dit project. Daarom moet de kwetsbaarheid van een gebied waar het project invloed op heeft in de beoordeling worden betrokken. In het bijzonder moet in overweging worden genomen:

- het bestaande gebruik;
- de relatieve rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen van het gebied, specifiek de kwaliteit en het regeneratievermogen ervan;
- het opnamevermogen/de gevoeligheid van het natuurlijk milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende gebieden:
 - wetlands;
 - kustgebieden;
 - berg- en bosgebieden;
 - reservaten en natuurparken;
 - gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
 - speciale beschermingszones, door de aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG;
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

3. Kenmerken van het potentiële effect

In samenhang met de kenmerken en de locatie van de activiteiten/projecten moet bij potentiële effecten van een project in het bijzonder het volgende in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdend karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Het doel van de notitie is om op objectieve wijze informatie over mogelijke, relevante milieugevolgen van het project te verzamelen en te presenteren.

Betrokken partijen

Bij het project zijn diverse partijen betrokken, waaronder Plegt Vos, Bemog Projectontwikkeling en de gemeente Hengelo.

Voor het vaststellen van het bestemmingsplan is de gemeenteraad van Hengelo het bevoegd gezag. Daarnaast

wordt provincie Overijssel, waterschap Vechtstromen en eventueel andere vooroverlegpartners gedurende het proces bij het project betrokken en zal het bestemmingsplan in het kader van het wettelijk vooroverleg (artikel 3.1.1. Bro) naar deze partijen worden toegezonden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de kenmerken van het project beschreven. Daarbij komen de omvang en overige kenmerken aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de plaats van het plan. Hoofdstuk 4 gaat in op de kenmerken van het potentiële effect. In hoofdstuk 5 is de conclusie opgenomen.

2. KENMERKEN VAN DE PROJECTEN

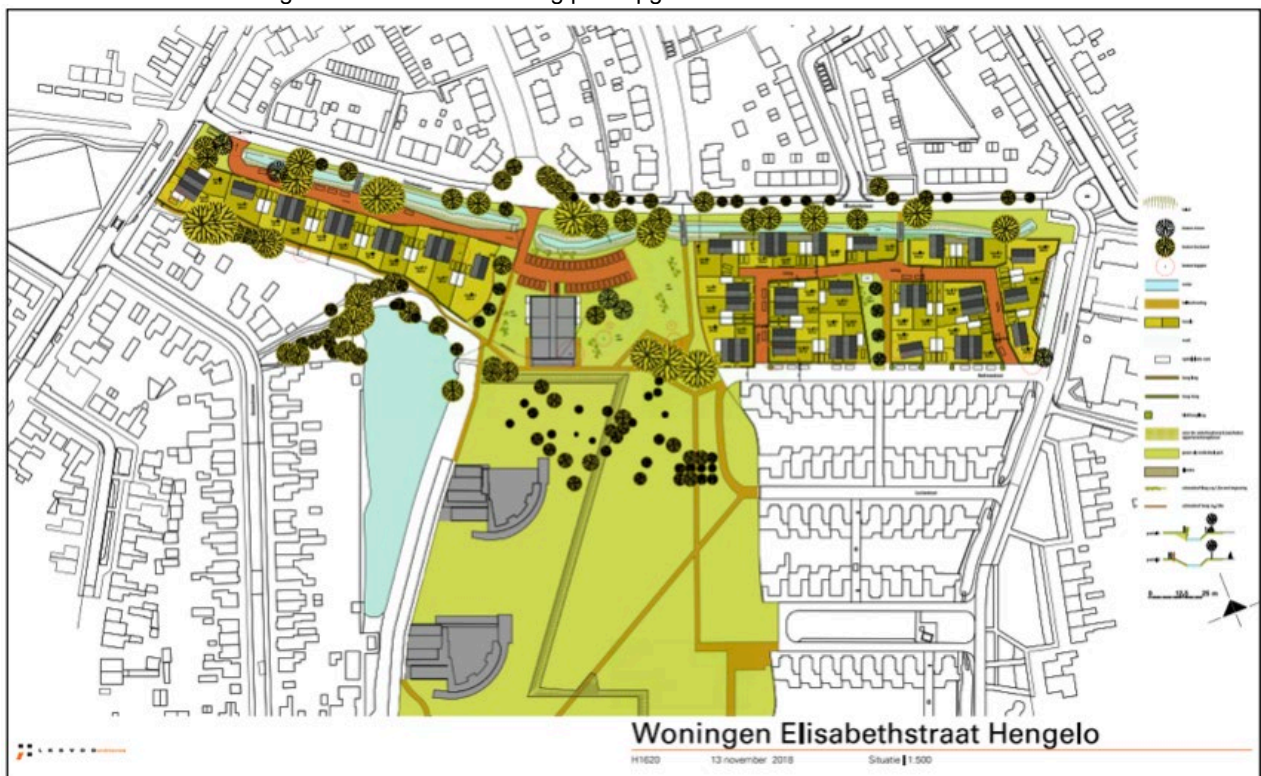
Bij activiteiten met mogelijke significante negatieve milieueffecten moeten de volgende aspecten in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project/de activiteit;
- de cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën.

De omvang van het project/de activiteit

Plegt Vos en Bemog projectontwikkeling hebben het initiatief genomen om de locatie aan de Elisabethstraat te herontwikkelen. Het plangebied is circa 7,5 hectare groot. Voorheen waren op de locatie enkele naoorlogse portiekflats en grondgebonden woningen gelegen. Deze woningen en portiekflats waren echter verouderd en voldeden niet meer aan de huidige eisen. Om deze reden is deze bebouwing gesloopt. Momenteel is de locatie geheel braakliggend en kan de locatie worden herontwikkeld met vooral woningbouw. Het streven is een zo groot mogelijk aantal woningen terug te bouwen, waarbij de ruimtelijke kwaliteit minstens zo belangrijk is als het aantal woningen. Tussen woningen aan de Elisabethstraat en de Andreastraat worden los geschakelde woningen gepositioneerd. Hetzelfde gebeurt tussen Elisabethstraat en Berendinastraat. In totaal zullen 40 grondgebonden woningen worden gerealiseerd. Als voortzetting op de grote appartementen volumes wordt er tussen de losgeschakelde woningen een appartementencomplex met 22 appartementen gerealiseerd. Dit zorgt voor de verbindende factor tussen de woningen en appartementen in het landschap. Het totaal aantal woningen binnen het plangebied zal ten opzichte van de huidige planologische situatie met 25 afnemen.

In onderstaande afbeelding is het stedenbouwkundig plan opgenomen.

Afbeelding 1: Stedenbouwkundig plan herontwikkeling locatie Elisabethstraat Hengelo (Bron: LKSVD Architecten)

De cumulatie met andere projecten;

In de omgeving van het projectgebied zijn geen andere (grootschalige) ontwikkelingen bekend die van belang kunnen zijn in het kader van voorgenomen ontwikkeling.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;

De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Er is sprake van een ruimtebeslag dat overeenkomt met het huidige/voorheen voorkomende gebruik (woongebied). Tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zal elektriciteit en water nodig zijn.

Verontreiniging en hinder;

In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie.

In de gebruiksfase zullen ten gevolge van het wonen (enige) effecten op het milieu en de omgeving plaatsvinden als gevolg van verkeer. Zoals in hoofdstuk 4 wordt geconstateerd is er geen sprake van een onevenredige aantasting van beschermende natuurgebieden en/of het woon- en leefklimaat ter plaatse.

3. PLAATS VAN HET PROJECT

De locatie van een project/activiteit bepaalt mede de impact van dit project. Daarom moet de kwetsbaarheid van een gebied waar het project invloed op heeft in de beoordeling worden betrokken. In het bijzonder moet in overweging worden genomen:

- het bestaande gebruik;
- de relatieve rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen van het gebied, specifiek de kwaliteit en het regeneratievermogen ervan;
- het opnamevermogen/de gevoeligheid van het natuurlijk milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende gebieden:
 - wetlands;
 - kustgebieden;
 - berg- en bosgebieden;
 - reservaten en natuurparken;
 - gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
 - speciale beschermingszones, door de aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG;
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Het bestaande gebruik

Het projectgebied is geheel binnen grondgebied van de gemeente Hengelo gelegen, binnen de bebouwde kom. Het gaat om een braakliggend terrein dat reeds is bestemd voor woondoeleinden. De voormalige woonbebouwing is reeds gesloopt ten behoeve van de voorgenomen herontwikkeling.

De relatieve rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen van het gebied, specifiek de kwaliteit en het regeneratievermogen ervan

De locatie heeft geen bijzondere rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen.

Het opnamevermogen/de gevoeligheid van het natuurlijk milieu (natuur, ecologie, archeologie en cultuurhistorie)

Het betreft een binnenstedelijk gebied. Vanuit de provinciale verordening is het projectgebied reeds aangeduid als 'bestaand bebouwd gebied'. Hieronder wordt per thema ingegaan op mogelijke aanwezige waarden in het projectgebied.

Ecologie

Het onderdeel ecologie wordt opgesplitst in twee delen. In het kader van gebieds- en soortenbescherming is door Natuurbank Overijssel een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Daarnaast is door Pius Floris Boomverzorging een Boom Effect Analyse (BEA) uitgevoerd.

Ecologisch onderzoek

Natuurbank Overijssel heeft in het kader van de voorgenomen herontwikkeling een ecologisch onderzoek¹ uitgevoerd. Hierna zijn de resultaten uit het onderzoek opgenomen.

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt in Overijssel een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden of om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te mogen beschadigen en te vernielen. In het kader van de zorgplicht moet rekening worden gehouden met alle in het plangebied aanwezige planten en dieren en moet er gekozen worden voor een werkmethode en/of planning in de tijd, waardoor planten en dieren zo min mogelijk schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige vogel-, vleermuis-, amfibieën- en beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Deze soorten benutten het onderzoeksgebied als foerageergebied en vermoedelijk bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er een rust- en voortplantingslocatie, bezetten sommige amfibieënsoorten er een (winter)rustplaats en nestelen er vogels in de beplanting. In extreem natte voorjaren bevinden zich mogelijk voortplantingsbiotopen voor amfibieën

¹ Quickscan natuurwaardenonderzoek Elisabethstraat e.o. te Hengelo (projectcode 1510, versie 1.0)

in het plangebied.

De zorgplicht geldt voor alle in Nederland voorkomende planten en dieren. In het kader van de zorgplicht dient bij uitvoering van de voorgenomen activiteiten rekening gehouden te worden met de ecologie van Amfibieën en grondgebonden zoogdieren.

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming.

Mits bezette vogelnesten beschermd worden en bij de uitvoering van de voorgenomen activiteiten rekening gehouden wordt met de ecologie van amfibieën en grondgebonden zoogdieren, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Vanwege de ligging van het plangebied buiten het Natuurnetwerk Nederland en op enige afstand van Natura 2000-gebied, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of vergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren in overeenstemming met wet- en regelgeving voor beschermde soorten en –gebieden. Door uitvoering van de quickscan natuurwaardenonderzoek heeft initiatiefnemer voldaan aan de zorgplicht zoals vermeld in Art. 1.11 van de Wnb.

Gelet op het vorenstaande wordt het effect van de voorgenomen ontwikkeling op het aspect ecologie ingeschaald op neutraal.

Boom Effect Analyse

Pius Floris Boomverzorging heeft een Boom Effect Analyse (BEA) in het plangebied uitgevoerd. Het doel van een BEA is, om inzichtelijk te krijgen welke invloeden de (civiele en bouw)werkzaamheden hebben, op de aanwezige bomen. Tevens wordt bepaald hoe om te gaan met de bomen, zodat deze duurzaam gehandhaafd kunnen blijven.

Na uitvoering van de BEA is ter behoud van zoveel mogelijk bomen het stedenbouwkundig ontwerp aangepast en is voor de bomen binnen het plangebied een advies geformuleerd omtrent behoud of verwijdering. Verder zijn algemene adviezen geven omtrent werken rondom de bomen. De slotconclusie van de analyse is dat bij het zorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden, met in achtname van de gegeven adviezen, de meeste bomen duurzaam te behouden zijn. Voorafgaand aan de bouwwerkzaamheden dienen de bomen gesnoeid, verwijderd (boom 1) en getopt (boom 13) te worden. Na afloop van de werkzaamheden dienen de bomen een extra bemesting te krijgen waarmee de (verarmde) groeiplaats zal verbeteren en zorgen voor een duurzaam behoud van de bomen.

Conclusie ecologie

Gelet op het vorenstaande wordt het effect van de voorgenomen ontwikkeling op het aspect ecologie ingeschaald op neutraal.

Cultuurhistorie

In het gebied zijn geen cultuurhistorische elementen aanwezig. Ook in de directe omgeving zijn geen cultuurhistorische objecten aanwezig, waarop het plan invloed zou kunnen hebben.

Archeologie

Het projectgebied ligt in een gebied dat op de archeologische waardenkaart van de gemeente Hengelo is vrijgegeven. Het uitvoeren van een archeologisch onderzoek is in voorliggend geval dan ook niet noodzakelijk.

4. KENMERKEN VAN HET POTENTIELE EFFECT

In samenhang met de kenmerken en de locatie van de activiteiten/projecten moet bij potentiële effecten van een project in het bijzonder het volgende in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdend karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking)

Relevante milieuaspecten zijn verkeer, geluid, luchtkwaliteit, geur, water, ecologie, externe veiligheid en stikstof. De effecten van de hiervoor genoemde aspecten zijn lokaal van aard.

Verkeer

Bij het opstellen van bestemmingsplannen moet rekening worden gehouden met de parkeerbehoefte en de verkeersgeneratie die ontstaat door een nieuwe ontwikkeling. Hiertoe kunnen berekeningen worden uitgevoerd op basis van de publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317 (oktober 2012)' van het CROW. Het CROW ontwikkelt en publiceert kennis onder andere op het gebied van verkeer en parkeren. Specifiek voor verkeersgeneratie en parkeren heeft het CROW de publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' opgesteld. Deze kencijfers zijn landelijk (en juridisch) geaccepteerd en worden gezien als de meest betrouwbare gegevens met betrekking tot het bepalen van de verkeersgeneratie en het benodigde aantal parkeerplaatsen. Overigens wordt opgemerkt dat bij iedere functie, in de CROW-publicatie, een maximum en minimum wordt genoemd. Voor wat betreft de stedelijkheidsgraad en stedelijke zone is respectievelijk uitgegaan van 'rest bebouwde kom' en 'matig stedelijk'.

In de nieuwe situatie worden maximaal 62 woningen gerealiseerd. Dit zijn er 25 minder dan in de huidige planologische situatie is toegestaan. Hiermee is sprake van een afname van het aantal verkeersbewegingen. De wegen rondom het plangebied kunnen de verkeersbewegingen net als in de huidige situatie veilig en eenvoudig afwikkelen.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de verkeerssituatie is positief.

Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

Buijvoets Bouw- en Geluidsadvies heeft in voorliggend geval een geluidsonderzoek uitgevoerd². Hierna zijn de conclusies uit het onderzoek opgenomen.

Resultaten en toetsing

De cumulatieve geluidbelasting van alle onderzochte wegen inclusief 5 dB aftrek is alleen voor de rekenpunten 2 t/m 4 en 9 t/m 15 op de gevels van woningen dicht langs de Elisabethstraat hoger dan de ambitiewaarde/voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Dit betekent dat de afzonderlijke geluidbelasting L_{DEN} ten gevolge van de andere wegen lager is dan 48 dB.

De geluidbelasting ten gevolge van de Elisabethstraat in de rekenpunten 3 + 4 en 9 t/m 14 van 11 woningen is met maximaal 52 dB hoger dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De maximaal toelaatbare hogere grenswaarde van 58 dB wordt niet overschreden. Afwijken van de voorkeursgrenswaarde tot de maximaal toegestane grenswaarde kan alleen indien maatregelen overwegende bezwaren ontmoeten van financiële, stedenbouwkundige, verkeerskundige of landschappelijke aard.

De maatregelen die voor de 11 woningen getroffen dienen te worden om aan de ambitie/voorkeursgrenswaarde te voldoen, ontmoeten overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke of financiële aard. De maatregelen aan de gevels zijn het meest doelmatig.

Omdat de Elisabethstraat geen zone heeft kan geen hogere waarde worden aangevraagd. In alle gevallen waarin ontheffing wordt verleend, worden eisen gesteld aan het binnenniveau van de woningen. De binnenwaarde, waaraan bij het realiseren van de nieuwe woning zal moeten worden voldaan, bedraagt 33 dB. Nadat het definitieve ontwerp gereed is kunnen de noodzakelijke geluidwerende maatregelen aan de gevels worden vastgesteld.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op het aspect geluid is neutraal, aangezien met geluidswerende maatregelen aan de gevels aan de normen wordt voldaan.

Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese Unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

² Akoestisch onderzoek Elisabethstraat Hengelo (werknummer 18.042, 30 april 2018)

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip 'niet in betekenende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

Zoals onder het kopje verkeer reeds is aangegeven zal het aantal verkeersbewegingen in de nieuwe situatie afnemen ten opzichte van de huidige situatie. Dit heeft het gevolg dat de emissies van NO₂ en PM₁₀ in de nieuwe situatie tevens omlaag gaan. Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit is daarmee positief.

Ecologie

Zoals eerder vermeld zijn in het plangebied geen beschermde soorten aanwezig. Mits bezette vogelnesten beschermd worden en bij de uitvoering van de voorgenomen activiteiten rekening gehouden wordt met de ecologie van amfibieën en grondgebonden zoogdieren, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming.

Vanwege de ligging van het plangebied buiten het Natuurnetwerk Nederland en op enige afstand van Natura 2000-gebied, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op het aspect ecologie wordt ingeschaald op neutraal.

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Op 1 juli 2015 is de PAS in werking getreden. De PAS is een gezamenlijke, samenhangende aanpak van alle betrokken overheden op provinciaal en rijksniveau. De PAS bevat maatregelen die leiden tot een afname van stikstofdepositie en maatregelen die leiden tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Door deze maatregelen kunnen in en rondom de Natura 2000-gebieden nieuwe economische activiteiten, zoals bedrijfsuitbreidingen die stikstofdepositie veroorzaken, worden toegelaten. Activiteiten met een waarde van minder dan 0,05 mol per hectare per jaar worden als verwaarloosbaar beschouwd; deze activiteiten hoeven niet te worden gemeld. Ook cumulatief beschouwd zorgen deze activiteiten voor geen effecten voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, aldus de toelichting van de PAS.

De voornaamste bron van stikstofdepositie betreffen landbouw, (zware) bedrijvigheid en verkeersaantrekkende functies. Van landbouw en bedrijvigheid is in voorliggend geval geen sprake. Zoals beschreven bij het onderdeel verkeer is vanuit planologisch oogpunt sprake van een afname van het aantal verkeersbewegingen. Vanuit planologisch oogpunt brengt de voorgenomen ontwikkeling ten opzichte van de huidige planologische situatie dan ook een afname van stikstofdepositie met zich mee.

Gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de grote afstand tot het meest nabij gelegen natura 2000-gebied dat op minimaal 5,2 kilometer gelegen is, kan worden geconcludeerd dat in het kader van de PAS sprake is van een activiteit die als verwaarloosbaar kan worden beschouwd. De PAS vormt geen belemmering voor het voornemen.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op aspect stikstofdepositie wordt ingeschaald op neutraal.

Water

Het projectgebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermings- of intrekgebied. Uitgangspunt voor de waterhuishouding is een gescheiden rioolstelsel, waarbij het huishoudelijk afvalwater van de woningen wordt afgevoerd via een DWA-riool (droogweerafvoer). Dit DWA-riool wordt onder vrijverval aangesloten op het bestaande gemengde rioolstelsel van Hengelo. Regenwater van de woningen en de wegen wordt opgevangen in het HWA-riool (hemelwaterafvoer). Het HWA-riool voert af naar drie in het plan opgenomen wadi's. De wadi's krijgen een overloop naar de Woolderbinnenbeek.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de waterhuishouding wordt ingeschaald op neutraal, vanwege het feit dat hemelwater wordt afgewikkeld binnen het plangebied en het voornemen geen negatieve gevolgen heeft voor de waterkwaliteit.

Het grensoverschrijdend karakter van het effect

De effecten hebben geen landsgrensoverschrijdend karakter

De orde van grootte en de complexiteit van het effect;

De effecten die als gevolg van het plan optreden, zijn beperkt en niet complex. Beperkte effecten ontstaan mogelijk ten aanzien van ecologie, luchtkwaliteit, en water.

De waarschijnlijkheid van het effect;

Het optreden van effecten is zeer waarschijnlijk, echter met inbegrip van voorgestelde maatregelen zijn geen significante negatieve effecten te verwachten.

De duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Effecten ten aanzien van ecologie, luchtkwaliteit en water zijn permanent. Door het treffen van maatregelen worden de effecten op luchtkwaliteit en water beperkt.

Cumulatie van effecten met effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten

In de omgeving van het projectgebied zijn geen (grootschalige) ontwikkelingen gepland/bekend welke in vergelijkbare effecten veroorzaken als de voorgenomen ontwikkeling. Cumulatie is daarom niet aan de orde.

Maatregelen ter vermindering van potentiële effecten (samenvattend)

De milieueffecten van de herontwikkeling van het projectgebied kunnen niet geheel worden voorkomen. De mate waarin de milieueffecten optreden kan wel gemitigeerd of gecompenseerd worden. De milieueffecten zijn zodanig ingeschat dat met uitzondering van het aspect ecologie mitigerende maatregelen niet noodzakelijk worden geacht. Compenserende maatregelen zijn alleen noodzakelijk voor het aspect water.

Ecologie (mitigerend)

Tijdens de uitvoering van het voornemen kan flora en fauna hinder ondervinden. Door buiten het broedseizoen te werken of maatregelen te treffen binnen het broedseizoen wordt eventuele hinder op natuur zoveel mogelijk beperkt. Werkzaamheden die leiden tot het beschadigen/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Verder moet regeling gehouden worden met de ecologie van amfibieën en grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied.

5. CONCLUSIE

De vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een plan-m.e.r. noodzakelijk maakt.